

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ
Ταχ.Δ/νση: Π. Κανελλοπούλου 4
Τ.Κ.101 77 ΑΘΗΝΑ
Τ 210 69 20 287 - FAX: 210 69 94 841
ΑΡΙΘ.ΠΡΩΤ. : 7017/4/16799

11.07.2013

Σελίδες απάντησης: 3
Σελίδες συνημμένων: 1
Σύνολο σελίδων: 3

Αθήνα, 19 Αυγούστου 2013

**ΠΡΟΣ: ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ
ΕΝΤΑΥΘΑ**

- ΚΟΙΝ.: 1. Ερωτώντες κ.κ. Βουλευτές
2. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ,
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙ-
ΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ / 115 27
(Γραφείο κ. Υπουργού)
3. ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ :
(Γραφείο κ. Αρχηγού)**

ΘΕΜΑ : Αναφερόμενη λήψη γενετικού υλικού δια της βίας, στο πλαίσιο ερευνών σχετικά με τα περιστατικά στις περιοχές "Σκουριές" και "Λάκκο Καρατζά" στη Χαλκιδική. Διερεύνηση υπόθεσης. Διασφάλιση νομιμότητας.

ΣΧΕΤ. : ΕΡΩΤΗΣΗ 274/29-07-2013.

Σε απάντηση της ανωτέρω ερώτησης, που κατέθεσαν οι Βουλευτές κ.κ. Κ. ΙΓΓΛΕΖΗ, Ι. ΓΑΙΤΑΝΗ, Β. ΚΥΡΙΑΚΑΚΗΣ, ΣΤ. ΚΟΝΤΟΝΗΣ, Ι. ΣΤΑΘΑΣ, Μ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ, Σ. ΣΑΚΟΡΑΦΑ, Μ. ΔΙΑΚΑΚΗ, Π. ΔΡΙΤΣΕΛΗ, Ε. ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ, Ε. ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ, Ε. ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ, Δ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ, Μ. ΜΠΟΛΑΡΗ και Λ. ΑΜΜΑΝΑΤΙΔΟΥ, σε ό,τι μας αφορά, σας γνωρίζουμε ότι η Ελληνική Αστυνομία, για την εκπλήρωση της αποστολής της, ενεργεί υπό τις επιταγές του Συντάγματος, τις Διεθνείς Συμβάσεις που η χώρα μας δια νόμου έχει κυρώσει και τους νόμους του Κράτους.

Ειδικότερα, σε ό,τι αφορά τη λήψη γενετικού υλικού, σας γνωρίζουμε ότι το άρθρο 200 Α του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ΚΠΔ), ως εισήχθη με το άρθρο 5 του ν.2928/2001, τροποποιήθηκε από το ν.3727/2008 και έλαβε την ισχύνσα σήμερα μορφή του μετά την τροποποίησή του από το αρ. 12 § 3 υποπ. α' ν. 3783/2009, προβλέπει ότι: «Όταν υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις ότι ένα πρόσωπο έχει τελέσει κακούργημα ή πλημμέλημα που τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών (3) μηνών, οι διωκτικές αρχές λαμβάνουν υποχρεωτικά γενετικό υλικό για ανάλυση του δεοξυριβονούκλεικού οξέος (Deoxyribonucleic Acid - DNA) προς το σκοπό της διαπίστωσης της ταυτότητας του δράστη του εγκλήματος αυτού. Η ανάλυση περιορίζεται αποκλειστικά στα δεδομένα που είναι απολύτως αναγκαία για τη διαπίστωση αυτή και διεξάγεται σε κρατικό ή πανεπιστημιακό εργαστήριο. Την ανάλυση του D.N.A. του κατηγορούμένου δικαιούται να ζητήσει ο ίδιος για την υπεράσπισή του». Όπως πρόσφατα έκρινε ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου για την τελική μορφή που έχει λάβει το άρθρο αυτό και συγκεκριμένα για την υποχρεωτική λήψη γενετικού υλικού, «είναι σαφές ότι η ρήτρα της υποχρεωτικότητας περιλαμβάνει κατά λογική αλλά και νομική αναγκαιότητα και την διά βίας

εκτέλεση της απόφασης των διωκτικών αρχών, και δεν χρειάζεται αυτό να το αναγράφει ρητά ο νόμος, αφού, εάν δεν συναίνει ο κατηγορούμενος, χωρίς αυτή (βία) ματαιώνεται το υποχρεωτικό της λήψης, το οποίο όμως ρητά το αναγράφει ο νόμος. Είναι σαφές ότι η εκτέλεση της υποχρέωσης του διωκτικού οργάνου δεν εξαρτάται από τη θέληση του κατηγορουμένου, ο οποίος υποχρεούται να ανεχθεί τη λήψη του αναγκαίου γενετικού υλικού και, σε περίπτωση δυστροπίας, την διά της αναγκαιούσης βίας λήψη αυτού» (ΓνΕισΑΠ 15/2011, ΠοινΔικ 2011, σελ. 1299, ΠοινΧρ 2012, σελ. 68, ΝοΒ 2012, σελ 703).

Επίσης, στο άρθρο 5 της Σύμβασης 108 του Συμβουλίου της Ευρώπης προβλέπεται, γενικά, ότι όλες οι πληροφορίες πρέπει να αποκτώνται κατά τρόπο «έντιμο και σύννομο», ενώ η Σύσταση NoR (92)1 του Συμβουλίου των Υπουργών της Ευρώπης για τη χρήση της ανάλυσης του DNA στα πλαίσια του συστήματος της ποινικής δικαιοσύνης, στην αρχή 4 αυτής σημειώνει, ότι στις περιπτώσεις που το εθνικό δίκαιο επιτρέπει τη λήψη του γενετικού υλικού χωρίς τη συναίνεση του ενδιαφερομένου, η λήψη θα πρέπει να πραγματοποιείται μόνο όταν οι ειδικές συνθήκες μιας υπόθεσης δικαιολογούν μια τέτοια συμπεριφορά. Στο πλαίσιο αυτό καθώς και από την Αιτιολογική Έκθεση της Σύστασης προκύπτει, ότι η λήψη γενετικού υλικού μπορεί να γίνεται και παρά την αντίθετη βούληση του προσώπου και αν θα ασκείται βία για το σκοπό αυτό ή θα χρησιμοποιείται βιολογικό υλικό που το άτομο διασπείρει στο περιβάλλον είναι θέμα για το οποίο το κάθε κράτος μπορεί να αποφασίζει αυτοτελώς. Επιπλέον, η Σύσταση αναφέρει στην αρχή 5, ότι η ανάλυση του γενετικού υλικού πρέπει να επιτρέπεται ανεξάρτητα από το βαθμό σοβαρότητας του εγκλήματος. Η λήψη και η ανάλυση γενετικού υλικού, ως αποδεικτικό μέσο με την ειδική μορφή πραγματογνωμοσύνης αλλά και ως ανακριτική πράξη, έχει αποκλειστικό σκοπό τη διαπίστωση της ταυτότητας του δράστη συγκεκριμένου εγκλήματος κατά του οποίου υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις, η δε διάταξη του άρθρου 200Α του Κ.Π.Δ. ανταποκρίνεται πλήρως στις απαιτήσεις της αρχής της αναλογικότητας. Άλλωστε το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Ε.Δ.Δ.Α.) έχει κρίνει, ότι η επεξεργασία του γενετικού υλικού με στόχο την εξιχνίαση του εγκλήματος αποτελεί έναν από τους θεμιτούς περιορισμούς της πληροφοριακής αυτοδιάθεσης του ατόμου εφόσον τηρούνται οι θεμελιώδεις για τον περιορισμό των ατομικών ελευθεριών αρχές της νομιμότητας, της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας (Υπόθεση S. And Marper κατά Ηνωμένου Βασιλείου, Απόφαση της 4-12-2008). Μάλιστα έχει κρίνει ακόμη, ότι η συγκεκριμένη προσβολή της πληροφοριακής αυτοδιάθεσης συνιστά μικρής έντασης προσβολή, υπηρετεί το νόμιμο σκοπό πρόληψης του εγκλήματος και προστασίας των ελευθεριών και επιπλέον μπορεί να εξασφαλίσει ένα πλεονέκτημα στο άτομο από το οποίο λαμβάνεται το γενετικό υλικό καθώς με τον τρόπο αυτό μπορεί να διαγραφεί από τον κατάλογο των υπόπτων για τα εγκλήματα που πρόκειται να ερευνηθούν στο μέλλον (Υπόθεση Van der Velder κατά Ολλανδίας, Απόφαση της 7-12-2006, βλ. Ε.Συμεωνίδου- Καστανίδου, Ανάλυση DNA και ποινική δίκη: το ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο, ΠοινΧρ 2011, σελ. 3,5).

Σε ό,τι αφορά τα περιστατικά που έλαβαν χώρα την 17-02-2013 στις Σκουριές Χαλκιδικής, Σας ενημερώνουμε, ότι από την αρμόδια Εισαγγελία Πλημμελειοδικών παραγγέλθηκε προς τη Διεύθυνση Ασφάλειας Θεσσαλονίκης (Δ.Α.Θ.) η διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης, με σκοπό την εξακρίβωση τελέσεως των αξιοποίησης πράξεων που τυποποιούνται στις διατάξεις των άρθρων 264 εδ. α, β , 270 εδ. α,β , 272 παρ. 1,2, 308, 309, 310 παρ. 1, εδ. β,3, 325, 333, 334, 382 παρ. 2,3,5 του Π.Κ. του Ν. 2168/1993 και Ν. 456/1976, στην οποία [παραγγελία] περιλαμβάνονταν επιπρόσθετα η ειδικότερη εντολή να αξιοποιηθούν κατάλληλα τα κατασχεθέντα πειστήρια, διερευνούμενης της σχετικής υποθέσεως προς όλους τους δράστες και για όλες τις πράξεις. Μετά την υποβολή της σχηματισθείσας δικογραφίας την 27-03-2013 στην Εισαγγελία Πλημμελειοδικών Χαλκιδικής, ασκήθηκε σχετική ποινική δίωξη και παραγγέλθηκε η διενέργεια κύριας ανάκρισης η οποία βρίσκεται σε εξέλιξη.

Ομοίως, για τα περιστατικά που έλαβαν χώρα την 12-05-2013 στο Λάκκο Καρατζά της Χαλκιδικής, ανατέθηκε στη Δ.Α.Θ. η διερεύνηση των εκνόμων ενεργειών στο πλαίσιο προανάκρισης σύμφωνα με άρθρο 243 παρ. 2 Κ.Π.Δ. για την αξιόποινη πράξη της συγκρότησης εγκληματικής οργάνωσης (άρθρο 187 Π.Κ.), που επιδιώκει μεταξύ των άλλων και την διάπραξη κακουργημάτων των άρθρων 299 σε συνδ. με 42, 264, 270, 272 του Π.Κ. (τα οποία περιλαμβάνονται στον κατάλογο του άρθρου αυτού). Παράλληλα, ενημερώθηκε η Εισαγγελία Πλημμελειοδικών Χαλκιδικής, η οποία περαιτέρω με ειδικότερες εντολές ανέθεσε την διερεύνηση και άλλων εκνόμων ενεργειών της αυτής ποινικής βαρύτητας που τελέστηκαν σε βάρος ιδιωτών κατοίκων της Ιερισσού Χαλκιδικής. Η εν λόγω υπόθεση βρίσκεται ακόμη στο στάδιο της διερεύνησης και ως εκ τούτου η παροχή περαιτέρω στοιχείων στην παρούσα χρονική περίοδο δεν είναι επιτρεπτή σύμφωνα με το άρθρο 241 του Κ.Π.Δ.

Περαιτέρω, δεδομένου ότι στις ανωτέρω δύο (2) υποθέσεις τελέστηκαν βαρύτατες αξιόποινες συμπεριφορές από μεγάλο αριθμό δραστών, αντικειμενικά έπρεπε οι έρευνες να επεκταθούν στον ανάλογο αριθμό ατόμων που από την πορεία των ερευνών συγκέντρωναν τις προϋποθέσεις του άρθρου 200Α του Κ.Π.Δ. Οι εν λόγω λήψεις γενετικού υλικού πραγματοποιήθηκαν τηρώντας τις προβλέψεις του αρ. 200 Α του Κ.Π.Δ. και της υπ' αριθμ. 15/2011 Γνωμοδότησης Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου.

Κατά την διερεύνηση της δεύτερης υπόθεσης (Λάκκος Καρατζά), από 16 από τα προσερχόμενα μετά από σχετική κλήση άτομα για λήψη του αναγκαίου για σύγκριση γενετικού υλικού και παρουσία των συνηγόρων τους, εγχειρίσθηκαν προς το σκοπό αμφισβήτησης της όλης διαδικασίας σχετικές έγγραφες δηλώσεις οι οποίες παρελήφθησαν αρμοδίως και θα τύχουν δε ανάλογης απάντησης όταν εκλείψουν τα σχετικά κωλύματα που προβλέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 241, 96 - 108Α του Κ.Π.Δ., σύμφωνα με τα οποία η ανάκριση γίνεται πάντοτε εγγράφως και χωρίς δημοσιότητα, ενώ η μυστικότητα αυτής κάμπτεται έναντι των δικαιωμάτων του κατηγορουμένου και, κατ' εφαρμογή της αρχής της ισότητας των υπολοίπων διαδίκων, κατ' άρθρα 96 - 108Α του Κ.Π.Δ.

Τέλος, σύμφωνα με ενημέρωσή μας από την αρμόδια Διεύθυνση του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας, για τη λήψη γενετικού δεν έχουν υποβληθεί σχετικές καταγγελίες με μοναδική εξαίρεση την από 08-04-2013 μηνυτήρια αναφορά ιδιώτη, η οποία αναφέρεται στην παράνομη λήψη γενετικού υλικού από αστυνομικούς, πράξη η οποία θα διερευνηθεί και από διοικητικής πλευράς με τη διενέργεια ήδη διαταχθείσας Ένορκης Διοικητικής Εξέτασης (Ε.Δ.Ε.) για τον καταλογισμό τυχόν πειθαρχικών ευθυνών σε συντρέχουσα περίπτωση.

Κατά τα λοιπά θέματα, αρμόδιο να σας ενημερώσει σχετικά είναι το συνερωτώμενο Υπουργείο.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΝΙΚΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ**

Για την αντιγραφή
Αθήνα, αυθημερόν
Το Γραφείο Κοιν. Ελέγχου/
Υπ. Δημόσιας Τάξης και
Προστασίας του Πολίτη

ΔΕΣΠΟΙΝΑ Α. ΜΑΣΕΛΗ
ΑΣΤΥΝ. Δ/ΝΗΣ